

Реформа міліції як вагомий крок до євроінтеграції України

Іскрижницька Л.М., студент юридично-психологічного факультету ННІЗН НАВС
Науковий керівник: кандидат економічних наук, доцент *Котирло О.О.*

В умовах розвитку України як суверенної, незалежної, самостійної та правової держави, система органів внутрішніх справ потребує глобального реформування, яке б отримало позитивні відгуки експертів міжнародних організацій та здійснювалось відповідно до вимог громадянського суспільства. Так, відповідно до реформи МВС, в 2015 році планується провести функціональне та організаційне перетворення апарату МВС, ліквідувати структурні підрозділи, що мають схожі функції, а також прийняти законодавчу базу щодо зменшення чисельності органів внутрішніх справ, що є обов'язковим в умовах євроінтеграції.

Перш за все, уряд має ухвалити та впровадити в дію нову законодавчо-нормативну базу, яка регламентує діяльність міністерства, провести функціональні та інституційні перетворення. Реформи МВС планується проводити за рахунок коштів державного бюджету, а також за рахунок технічної і матеріальної допомоги зарубіжних партнерів. В даному питанні скептичне відношення деяких необізнаних членів суспільства отримав той факт, що в такий нелегкий для України час, доцільніше було б використовувати значну частину бюджетних коштів на потреби армії, захисту мирного населення тощо. Але одночасно не відкидається розуміння того, що реформа міліції є однією з ключових для України, адже вона саме і спрямована на забезпечення правопорядку в країні.

Автори законопроекту, який стосується реформування міліції, мають свою відповідь, адже законопроект передбачає заходи, які суттєво зменшать видатки з державного бюджету. Зокрема, передбачено:

- 1) істотне скорочення чисельності поліцейських, в тому числі за рахунок зменшення кількості адміністративних посад, позбавлення поліції невластивих їй функцій, а також за рахунок відокремлення поліцейських посад від персоналу поліції;
- 2) ліквідацію окремих правоохоронних структур;

3) передавання функції утримання місцевої поліції до компетенції місцевих бюджетів відповідних громад (після набрання чинності закону «Про адміністративно-територіальний устрій України»).

Тож, вирішити проблеми української міліції можна лише шляхом впровадження принципово нового, об'єктивного і прозорого підходу до процедур кадрових призначень на всіх рівнях, а також запровадження реально діючого і з залученням громадськості механізму розгляду скарг на порушення працівниками міліції прав громадян. Вирішивши ці дві проблеми та, на додачу, підвищивши заробітну плату міліціонерам, можна, як результат, отримати професійних правоохоронців та зниження рівня корупції в їхніх лавах.

Зрештою, згідно реформи, у МВС входить п'ять підрозділів: Національна поліція, Національна гвардія, Державна міграційна служба, Державна прикордонна служба та Державна служба з надзвичайних ситуацій. При цьому планується ліквідація наступних підрозділів МВС, зокрема, управління із боротьби з організованою злочинністю, транспортну і ветеринарну міліції. У рамках експерименту відбудеться об'єднання сил підрозділів ДАІ та патрульної служби в єдиний підрозділ. Основним завданням МВС при цьому є підготовка законодавчої бази для цього об'єднання в цілому в країні.

Так, «міліція» буде перейменована на «поліцію» і зазнає значних структурних змін. На місцевому рівні буде створена муніципальна поліція, яка буде підпорядковуватися місцевій владі та МВС, і виконуватиме виключно функції охорони порядку на вулицях і контролю за благоустроєм. Будуть ліквідовані всі спецпідрозділи, натомість з'явиться один універсальний на кшталт американського SWAT. Також, після реформи в МВС обіцяють громадський контроль за поліцією, а також доступність інформації про стан та результати розгляду поданих до поліції заяв.

В січні 2015 р. вже розпочато тестування для відбору кадрів до патрульно-постової служби, яке проходить на базі спеціалізованих навчальних закладів МВС. При прийомі на роботу поліцейських тестують і на детекторі брехні, а усі діючі працівники органів внутрішніх справ підлягатимуть тотальній перекваліфікації.

Так, подальша підготовка фахівців до лав поліції також повинна здійснюватись у відповідних навчальних закладах, на кшталт Національної академії внутрішніх справ, де майбутні фахівці зможуть отримати спеціальні знання, необхідні для повноцінного забезпечення діяльності органу поліції в цілому та забезпечення законних прав та свобод громадян.

Таким чином, Україна нарешті отримала якісну основу для повноцінної реформи міліції, що дозволить перебудувати радянську систему міліції на європейську поліцію як професійний державний правоохоронний орган, покликаний забезпечувати правопорядок, уникаючи при цьому каральних функцій.